

Editorial

Acest număr al *Noii Reviste de Drepturile Omului* se deschide cu studiul semnat de profesorul Corneliu Bîrsan privitor la epuizarea căilor interne de atac, drept condiție a admisibilității cererilor individuale adresate Curții Europene a Drepturilor Omului. Este o abordare sistematică, utilă sinteză și îndrumare semnată de fostul membru al Comisiei Europene a Drepturilor Omului și judecător la Curtea Europeană.

Toate celelalte trei studii ale secțiunii de doctrină sunt legate de dezbaterele actualității politico-juridice. Dan Claudiu Dănișor a vizat contestarea, din ce în ce mai mult în ultima vreme „de o parte a clasei politice” a legitimității Curții Constituționale. A considerat util să revadă argumentele celor care contestă legitimitatea justiției constituționale și să le pună în oglindă cu felul în care această legitimitate este construită în democrațiile liberale ce se organizează ca state de drept.

Studiul lui Corneliu-Liviu Popescu trebuie așezat în contextul dezbatelor actuale privind o lege a lustrației în România. El deschisese tema în numărul precedent al *NRDO* analizând poziția Adunării Parlamentare a Consiliului Europei față de legislațiile și practicile statelor din Europa Centrală și de Est în materia decomunizării. În continuare, Corneliu-Liviu Popescu abordează materiile prin care jurisdicția de la Strasbourg a tratat chestiunea decomunizării: sancționarea penală a liderilor politici și a membrilor aparatului represiv din timpul regimului totalitar comunist; lustrația administrativă a acelorași persoane; interzicerea dreptului de vot pentru respectivele persoane; limitarea dreptului de asociere politică pentru membrii aparatului represiv al noului stat de drept și democratic; interzicerea partidelor comuniste în noul regim democratic pluralist.

Decizia luată la data de 21 octombrie 2005, de către Curtea Supremă a Suediei, de a refuza cerea de extrădare trimisă de Ministerul de Justiție român statului suedez, constituie o referință în evoluția drepturilor omului la noi. Situația creată, care echivalează cu un vot de blam internațional la adresa sistemului de justiție din România, a primit atenția meritată în acest număr al *NRDO*. Studiul lui Gabriel Andreescu, „Refuzul extrădării lui Gregorian Bivolaru. Dincolo de decizia judecătorilor suedezi” este rezultatul unei investigații care durează de câțiva ani, privind natura și funcționarea Mișcării pentru Integrarea Spirituală în Absolut, inițiată de Gregorian Bivolaru. În secțiunea a IV-a a *NRDO* au fost reproduse decizia Curții Supreme a Suediei și mai multe documente ale apărării: pledoaria martorului cheie-minora Mădălina Dumitru, raportul lui Karl Erik Nylund, expert suedez în domeniul sectelor, analiza Deciziei anterioare a Biroului de Imigrări din Malmö/Suedia, o pledoarie privind pericolele la viața și securitatea lui Gregorian Bivolaru.

Ampla lucrare elaborată de Georgiana Fusu la cererea Centrului de Resurse Juridice privind „Dreptul la apărare și accesul la justiție” tratează principiile generale de acordare a asistenței judiciare gratuite, deschide tema cadrului legislativ referitor la asistența judiciară în România, analizează relația dintre „asistența judiciară gratuită” și „asistența judiciară din oficiu”, evaluează procedura de desemnare a avocatului din oficiu, drepturile și îndatoririle avocatului, controlul calității și rolul baroului, sancțiunile, aspectele financiare incluzând posibilitatea recuperării cheltuielilor. Autoarea propune, ca și concluzie a analizei sale, mai multe soluții pentru îmbunătățirea sistemului de acordare a asistenței judiciare gratuite, pe care Centrul de Resurse Juridice le va susține în demersurile sale față de autorități.

NRDO a făcut o selecție dintr-un amplu material elaborat sub egida Centrului Parteneriat pentru Egalitate, destinat prevenirii exploatării prin muncă a copiilor. În condițiile în care în România, conform Institutului Național de Statistică, între 40.000 și 70.000 de copii, fete și băieți cu vârste între 5 și 17 ani, sunt exploatați prin muncă, iar peste 230.000 desfășoară activități gospodărești mai mult de 3 ore zilnic, este de înțeles nevoia de a acorda mai mult interes drepturilor copilului, ca și a drepturilor economice și sociale.

Continuarea și chiar radicalizarea discuțiilor asupra proiectului de Lege a statutului minorităților naționale ne-a determinat să publicăm argumentele prin care domnul Kincses Előd a contestat caracterul constituțional al prevederilor Legii alegerilor locale și ale Legii partidelor politice care vizează reprezentarea minorităților naționale. Am adăugat, în oglindă, analiza făcută acestei contestații de către Curtea Constituțională. Publicarea ei are în vedere, din perspectiva *NRDO*, responsabilizarea instanțelor, ceea ce implică și punerea hotărârilor lor sub ochiul critic al opiniei publice.

În sfârșit, pe urma unor promisiuni mai vechi de prezentare a jurisprudenței internaționale, am publicat comentariile lui Corneliu-Liviu Popescu la importanta decizie de condamnare a Rusiei la Curtea Europeană a Drepturilor Omului pentru violarea dreptului la viață al civililor în conflictul armat non-internațional din Cecenia.

NRDO